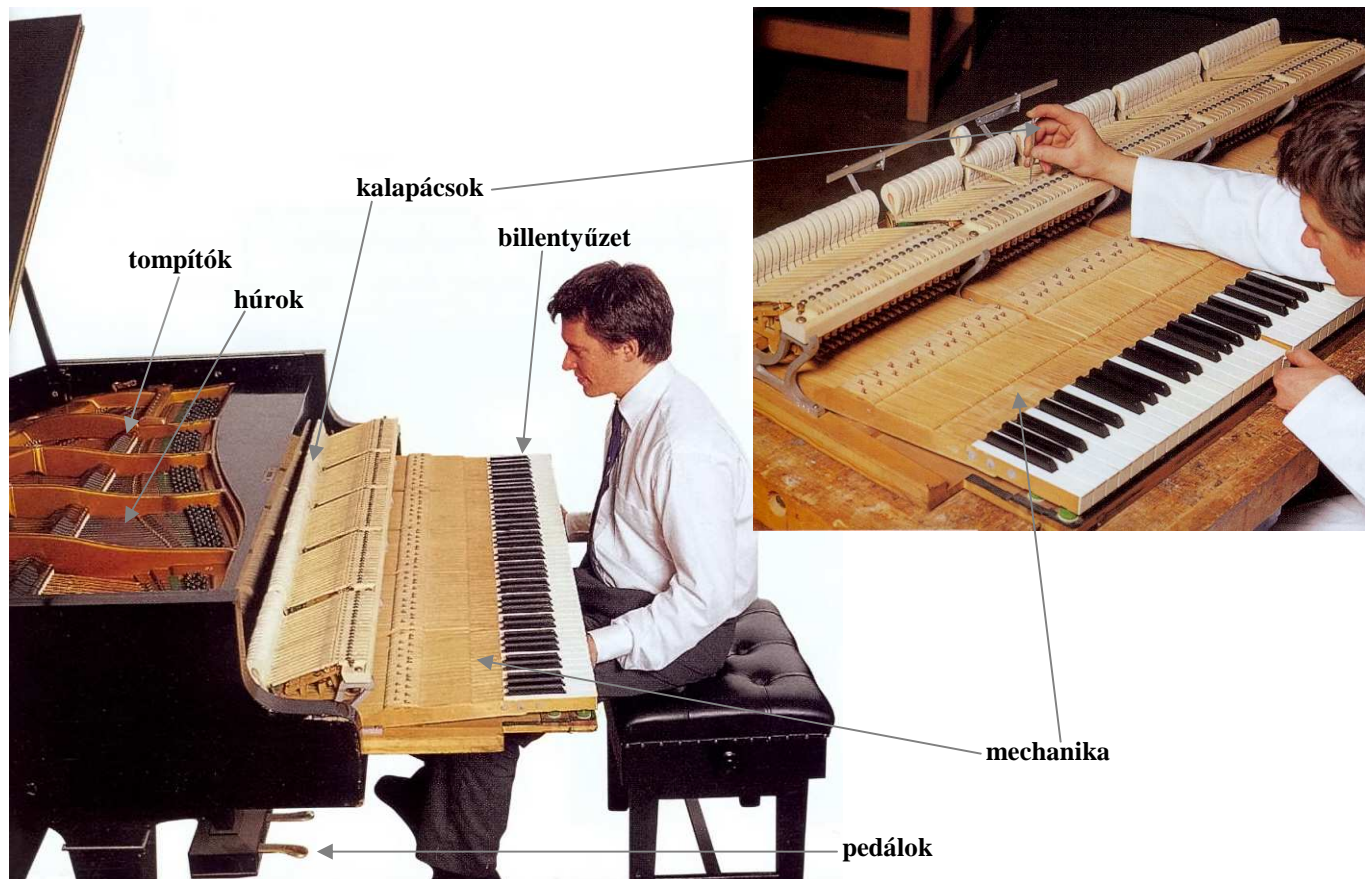

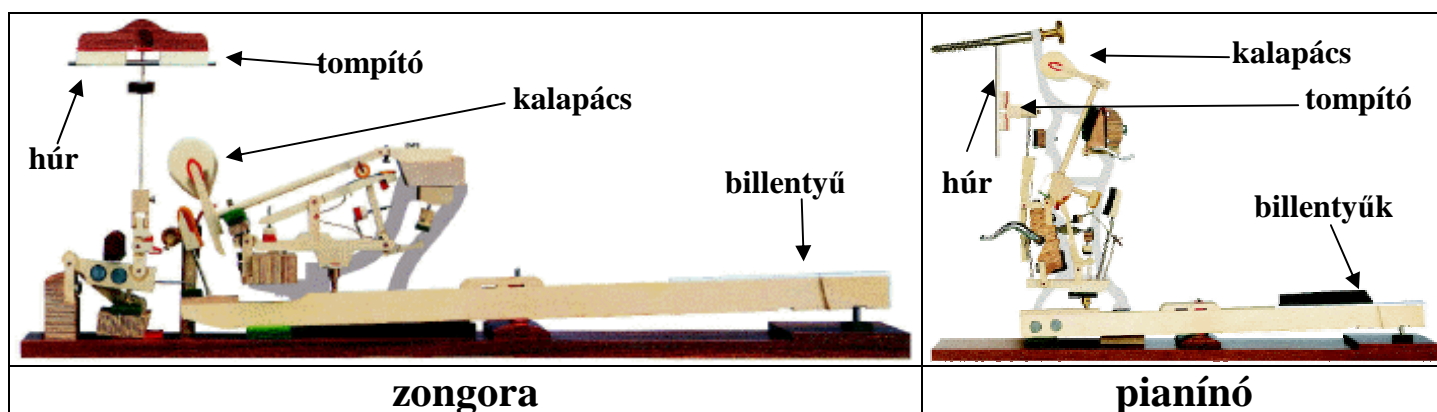
A ZONGORA BEMUTATÁSA

A zongora készítése számos szakember együttműködését igényli. Elkészítésében kb. 100 fő vesz részt. Hozzávetőleg 6000 alkatrészből áll.

LEGFŐBB RÉSZEI:

A KALAPÁCSOK OLDALNÉZETBŐL:

A HÁROM LEGJELLEMZŐBB HANGSZERMÉRET:

RÖVID ZONGORA: 1,65-1,75 m
SZALONZONGORA: 1,80-2,10 m
HANGVERSENYZONGORA: 2,30-3,00 m

A ZONGORA ALKOTÓELEMEI:

1. ZONGORATEST: Magában foglalja a hangzótestet és a mechanikát, s egyben védi a káros külső hatásoktól.

2. HANGZÓTEST: Itt találjuk a húrozatot és a rezonáló testet.

HÚROZAT: A magas hangoknál a húrok párhuzamosak a billentyűzettel. A mély húrok balról jobbra keresztben helyezkednek el. A mély hangokhoz egy-egy, a középsőkhöz két vékonyabb, a magasakhoz 3 húr tartozik. (Az egész húrozat húzóereje akár 20 tonna is lehet.) Valamennyi húr acélból készült, a basszus húrok rézzel vannak befonva a megfelelő húrtömeg elérése végett.

VASÖNTVÉNY: Az öntvény viseli a húrok feszítőerejét.

REZONÁNSLAP: A zongora lelke, mely biztosítja a zongorahang erejét, szépségét.

3. MECHANIKA: Ide tartozik a billentyűzet és a kalapácsszerkezet, tehát a zongora mozgó alkatrészeiből, emelőkből, kalapácsokból, tompítókból álló egysége, amely a billentyű lenyomásakor a húrokhoz közvetíti az ujjak energiáját. Mechanika tekintetében két különböző rendszer alakult ki, a bécsi és az angol mechanika.

BÉCSI MECHANIKA: A billentyű és a kalapács kapcsolata közvetlen. A kalapács a billentyűzettel szemben helyezkedik el, a billentyű hátsó részére támaszkodik. Ismétlőképessége korlátozott, hangja lágyabb.

ANGOL MECHANIKA: Itt a kalapács egy – a billentyűktől független – kalapácsszerkezethez van kapcsolva. Szerkezete megbízhatóbb és tartósabb a bécsi mechanikánál, ez okozza a tetemes árkülönbséget a két típus között. Repetálóképessége igen nagy, hangja teltebb, árnyaló-képesebb, nagyobb hangerővel rendelkezik, ezért művészi játékokra alkalmasabb.

BILLENTYŰ: A zongorabillentyű voltaképpen egy kiegyensúlyozott kétkarú emelő, amely úgy billeg, mint egy mérleghinta. A fehér hangokat műanyaggal (celluloid) vagy elefántcsonttal borítják. A fekete billentyűket ébenfával vagy más feketére színezett keményfával, esetleg műanyaggal fedik.

4. PEDÁLOK:

ZONGORA: Többnyire két pedált találunk rajta.

JOBB: (Zengető vagy Forte pedál) Lenyomásakor a hangfogók, a tompítósor felemelkedik a húrozatról. Ezzel nemcsak a már megütött hangok tovább zengését teszi lehetővé, hanem a rezonancia következtében azok megerősödését is. Tehát megengedi, hogy a hang természetes felhangjai is megszólaljanak a rokon húrokon. Mindez addig tart, amíg a jobb pedál felengedésével a tompítást helyre nem állítjuk. Elsősorban a hangok összekötéséhez használják ott, ahol a legatót másként nem lehet megvalósítani, valamint a hangzás teltségének fokozására.

BAL: (Una corda, Piano vagy Tolópedál) Finomabb hangzás érhető el vele. A pedál lenyomásakor a billentyűzet és a mechanika oldalirányban, jobb felé elmozdul, így a kalapács puhább részével üti meg a húrt, mely az ütések által még nincs megkeményedve, bejárta. Emiatt halkabb hang jön létre, egyúttal a hangszín is megváltozik. Fő értéke az, hogy bármely hangerőfokozatnál módosítható a hangszín.

PROLONGÁCIÓS: (Hanghosszabbító pedál) /ang.: sustaining pedal/ Néhány kiváló minőségű, nagy méretű gyártmányon található harmadik – a két szokásos közé illesztett középső – pedál lenyomása csak a letartott hangokat hosszabbítja meg, vagyis azokat a tompítókat tartja felemelve, amelyek a pedál lenyomása előtt már a levegőben voltak. Alkalmazható például orgonapontonál.

PIANÍNÓ: A legtöbbször - a zongorához hasonlóan - ezen is két pedál található.

JOBB: (Zengető pedál) Funkciója megegyezik a zongora jobb pedáljával.

BAL: (Halkító pedál) Lenyomása a kalapácsos és a húrok által bezárt szöveget változtatja meg úgy, hogy kalapácsokat közelebb viszi a húrokhoz. Így csökken az erő, amellyel a kalapácsok meg tudják ütni a húrt, azaz halkabb hang jön létre, a hangszín azonban nem változik.

KÖZÉPSŐ: (Hárfapedál vagy Moderátor) Egy nemezcsík ereszkedik a húrok és a kalapácsok közé, mellyel rendkívüli mértékben lehalkíthatjuk a hangot. Gyakorláshoz praktikus, de ilyenkor eltűnnek a hangzás finomságai.

